

NOTAT

Finanstilsynet

6. december 2023

Redegørelse om inspektion i kompasbank a/s

Indledning

Finanstilsynet var i september 2023 på inspektion i kompasbank a/s. Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret tilgang.

Sammenfatning og risikovurdering

Kompasbank fik sin banktilladelse i 2021. Banken har hovedsæde i Vedbæk, og har et mindre antal medarbejdere, der arbejder lokalt i hele landet.

Bankens oprindelige målgruppe var små- og mellemstore erhvervsvirksomheder (SMV'er) i Danmark uden at være daglig bank for kunderne. Banken har efterfølgende udvidet sit markedsområde til at omfatte udlån i Spanien og indlån i Tyskland. Banken tilbyder ikke privatudlån. På indlånsiden tilbyder banken både fast og variabel rente til privat- og erhvervskunder.

Finanstilsynet vurderer, at bankens forretningsmodel indeholder risici, som banken ikke kan håndtere med det nuværende governance set-up. Bankens vækst, herunder vækst ud over landets grænser, skete på et tidspunkt, hvor bankens kredithåndtering og 1. linje og 2. linje-kontrolfunktioner ikke var på plads. Det gælder både i udførelsen af det daglige arbejde, gennemførte analyser, kontroller samt rapportering. Banken har derfor modtaget en risikoplysning herom.

På baggrund af inspektionen har Finanstilsynet vurderet, at bankens opgjorte nedskrivninger var for lave, og at bankens solvensbehov ikke var tilstrækkeligt til at dække bankens risici. Banken opfyldte efter inspektionen ikke det kombinerede kapitalbufferkrav, men havde en mindre overdækning til bankens individuelle solvensbehov.

Banken sendte den 3. november 2023 en kapitalbevaringsplan, som Finanstilsynet godkendte den 10. november 2023.

Banken blev ved afslutning af 8. juni 2023 påbudt at stoppe udlån til spanske kunder, til andelen af spanske kunder var under 50% af kapitalgrundlaget, indtil redegørelsen fra denne inspektion er offentliggjort. Finanstilsynet har

sideløbende med denne inspektion gennemført en hvidvaskinspektion, som endnu ikke er afsluttet. Hvidvaskinspektionen kan føre til et midlertidigt stop for alle nye udlån i Spanien betinget af efterlevelse af de påbud, hvidvaskinspektionen fører til. Hvis hvidvaskinspektionen ikke fører til dette stop, vil Finanstilsynet igen tage stilling til, om der skal gives et nyt påbud, der begrænser udlånet i Spanien med baggrund i observationerne ved nærværende inspektion. Som situationen så ud på inspektionstidspunktet ville en proces omkring et sådant påbud have været blevet iværksat, hvis ikke der sideløbende havde været en hvidvaskinspektion.

Inspektionen omfattede i alt 149 eksponeringer svarende til ca. 85 pct. af det samlede udlån. 124 af eksponeringerne udgjorde over 2 pct. af bankens kapitalgrundlag.

I forbindelse med eksponeringsgennemgangen blev klassifikationen på en del store eksponeringer flyttet til en dårligere risikoklassifikation. Nogle af vandringerne havde banken selv identificeret forud for gennemgangen. Gennemgangen gav anledning til nye nedskrivninger på 41,2 mio. kr. heraf havde banken selv identificeret nedskrivninger for 25,6 mio. kr.

Bankens styring af kreditområdet var mangelfuld. Banken skal præcisere sin kreditpolitik, så det tydeligt fremgår, under hvilke betingelser kreditpolitikens hovedregler kan fraviges og banken skal sikre, at kreditstyringen er i overensstemmelse med bankens kreditpolitik.

Banken skal sikre betryggende og fyldestgørende beslutningsgrundlag på alle eksponeringer, at der løbende følges op på, at nedskrivningsberegninger er retvisende, og at der foreligger operationelle handlingsplaner på nødlidende eksponeringer, eksponeringer med kreditlempelse og øvrige eksponeringer med højere risiko end ønsket.

Banken havde ikke en struktureret og ensartet tilgang til værdiansættelse af fast ejendom eller efterprøvning af eksterne vurderinger. Banken har fået påbud om at sikre korrekt og fyldestgørende beskrivelse og opgørelse af sikkerheder i form af pant i fast ejendom. Eksponeringsgennemgangen viste også en lang række af tilfælde, hvor sikkerhedsregistreringerne generelt ikke var opdateret med korrekte værdiansættelser og/eller korrekte belåningsværdier. Banken har modtaget et påbud om at sikre, at sikkerheder er korrekt opgjort og registreret.

Finanstilsynet har vurderet, at bankens interne kontroller på kreditområdet er utilstrækkelige. Banken har derfor fået påbud om at udbygge de uafhængige interne kontroller af alle væsentlige aktiviteter på kreditområdet.

Den risikoansvarliges rapportering til bestyrelsen og direktionen var mangelfuld. Banken har modtaget påbud om, at den risikoansvarlige skal have overblik over tværgående risici i instituttet samt anvende tilstrækkelige ressourcer til at udarbejde analyser og rapporter, der med tilstrækkelig detaljegrad beskriver bankens risici i forbindelse med rapporteringen til bestyrelsen.

Banken har modtaget påbud om at sikre, at der afsættes tilstrækkelig tid og ressourcer til udførelsen af compliancefunktionens opgaver og at sikre en tilstrækkelig dybdegående udførelse af opgaverne.

På baggrund af inspektionen har Finanstilsynet vurderet, at bankens opgjorte solvensbehov på 15,3 pct. pr. 31. august 2023 ikke var tilstrækkeligt til at dække bankens risici. Finanstilsynet har vurderet, at banken skal øge solvensbehovet med i alt 6,5 procentpoint til i alt 21,8 pct. som følge af tillæg på 3,7 pct. til eksponeringer større end 2 pct. af kapitalgrundlaget, 1,0 pct. til operationelle risici og 1,5 pct. til operationelle risici vedrørende spanske eksponeringer. Bankens kombinerede kapitalbufferkrav udgjorde 26,5 pct. mens bankens kapitalgrundlag udgjorde 22,4 pct. Banken opfyldte derfor ikke det kombinerede kapitalbufferkrav. Banken havde pr. 31. august 2023 en overdækning på 0,6 pct. til bankens individuelle solvensbehov.